

آشنایی با چهار دین بزرگ شرق

هندوئیسم، بودیسم،
کنفوسیائیسم، تائوئیسم

www.ketab.ir

دکتر علیرضا هدائی

دانشیار دانشگاه تهران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	هدائی، علیرضا، ۱۳۹۰-
عنوان و نام پدیدآور	آشنایی با چهار دین بزرگ شرق: هندوئیسم، بودیسم، کنفوسیائیسم، تائوئیسم؛ علیرضا هدائی.
مشخصات نشر	خراسان رضوی: انتشارات جالیز، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۲۳۸ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۶۳-۶۸۵-۲ ریل ۱۲۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فبا
یادداشت	کتابخانه.
عنوان دیگر	هندوئیسم، بودیسم، کنفوسیائیسم، تائوئیسم.
موضوع	ادیان -- تاریخ
موضوع	Hinduism
موضوع	هندوئیسم
موضوع	Religions -- History
موضوع	بودیسم
موضوع	Buddhism
موضوع	کنفوسیوس گرایی
موضوع	Confucianism
موضوع	تائوئیسم
موضوع	Taoism
رده بندی کنگره	۷۲۰-BL
رده بندی دیویی	۹۷۳
شماره کتابشناسی ملی	۹۷۳
اطلاعات و گروه کتابشناس	فبا

آشنایی با چهار دین بزرگ شرق
(هندوئیسم، بودیسم، کنفوسیائیسم، تائوئیسم)
علیرضا هدائی
ناشر: انتشارات جالیز
چاپ: اول، بهار ۱۴۰۰ / ۱۰۰۰ نسخه
قطع: رقعی/ تعداد صفحه: ۲۳۸
قیمت: ۱۲۰۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۳-۶۸۵-۲
طراح جلد: صالح مقدم
صفحه آرائی: زهرا مهدی زاده

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به نویسنده خواهد بود

آدرس: مشهد بلوار شهید رضوی رویروی درب دانشکده روانشناسی دانشگاه فردوسی
تلفن تماس: ۰۹۱۵۹۳۰۹۹۶۳-۰۹۱۵۸۳۱۹۵۳۵-۰۵۱۳۸۷۹۵۲۸۸

فهرست مطالب

۱۳.....	به عنوان مقدمه
۱۵.....	بخش اول
۱۵.....	هندوئیسم
۱۵.....	به روایت آرویند شرما
۱۷.....	دشواری تعریف هندوئیسم
۲۰.....	هندوئیسم در جهان امروز
۲۰.....	هندوئیسم به مثابه دینی قومی، و جهانی
۲۳.....	مساهمت هندوئیسم در زندگی دینی معاصر
۲۵.....	شکلهای معاصر هندوئیسم
۲۶.....	رامانه مهارشی و هندوئیسم مطلق گرا
۲۸.....	راما کرشنا پرمهسا و هندوئیسم خدا گرا
۲۹.....	مهاتما گاندی و هندوئیسم عمل گرا
۲۹.....	جنبشهای دینی جدید در هندوئیسم
۳۱.....	ساختار هندوئیسم
۳۱.....	روبنای معنوی
۳۴.....	ساختار اجتماعی زیربنایی
۳۷.....	حیات مقدس و کتب مقدس در هندوئیسم
۳۷.....	شروتی <i>Śruti</i>
۳۸.....	اسمارتی <i>Smṛti</i>

۳۹.....	ایتیهاسا Itihāsa
۴۰.....	پوراناما Purānas
۴۱.....	تنتراها Tantras
۴۳.....	مجموعه کتب درشنا Darśana Literature
۴۳.....	هندوئیسم مدرن و بهگوادگیت
۴۴.....	پیوندها
۴۶.....	تاریخچه هندوئیسم
۴۷.....	دوره پیش ویدایی
۴۸.....	دوره ویدایی (حدود ۱۵۰۰ ق.م. تا حدود ۳۰۰ ق.م.)
۴۹.....	دوره کلاسیک (حدود ۳۰۰ ق.م. تا حدود ۱۰۰۰ م.)
۵۰.....	دوره قرون وسطی (حدود ۱۰۰۰ تا حدود ۱۸۰۰ م.)
۵۳.....	دوره جدید (حدود ۱۸۰۰ تا ۱۹۴۷)
۵۵.....	قدیم و جدید
۵۶.....	تجربه سیاسی هندوئیسم
۵۶.....	پیامدهای دینی پیروزی
۵۸.....	پیامدهای دینی شکست
۶۱.....	پیامدهای دینی آزادی
۶۱.....	تساهل هندویی، و بنیادگرایی هندویی
۶۴.....	منابع به زبان انگلیسی جهت مطالعه بیشتر

۶۷	بخش دوم
۶۷	بودیسم
۶۷	به روایت ماسائو آبه
۶۹	بودیسم چیست؟
۷۱	وسایط ماهرانه
۷۲	تعریف بودیسم
۷۲	عوذات سه گانه
۷۳	شخصیت بودا
۷۳	چهار حقیقت بزرگ
۷۵	دهرما و دهرماها
۷۶	آنچه در باب دین از مطالعه بودیسم می آموزیم
۷۶	بودیسم به مثابه راست کیشی و راست گویاری
۷۸	تعریف دین به عنوان نظامی نجاتبخش
۷۸	دو گونه دین
۸۲	بودیسم در دنیای امروز
۸۲	جغرافیا و جمعیت بودیسم
۸۳	بودیسم و کمونیسم
۸۴	بودیسم و علم
۸۴	شکلهای متعدد بودیسم
۸۴	شکلهای عقیدتی بودیسم

۸۴.....	ترودا، ماهایانا، تنترا، و ذن
۸۴.....	Theravāda ترودا
۸۸.....	Mahāyāna ماهایانا
۹۱.....	Tantra تنترا
۹۳.....	Zen ذن
۹۴.....	شکلهای منکی بودیسم:
۹۴.....	تریپیتکا، ماهایانا سوترها، تنترا، و متون ذن
۹۴.....	Tripitaka تریپیتکا
۹۶.....	Mahāyāna Sūtras ماهایانا سوترها
۱۰۰.....	Tantra تنترا
۱۰۱.....	Zen Texts متون ذن
۱۰۲.....	نتیجه
۱۰۲.....	ساختار بودیسم: چرخ دهرما
۱۰۳.....	بودا
۱۰۶.....	دهرما
۱۰۹.....	سنگها
۱۱۰.....	هدف غائی ساختار
۱۱۱.....	تهینی
۱۱۱.....	معنای تهینی
۱۱۳.....	مفهوم، زبان، و حقیقت

به عنوان مقدمه

آنچه در دست دارید اقتباسی است از کتاب *Our Religions* ویراسته آرویند شرما که انتشارات Harper San Francisco در سال ۱۹۹۵ منتشر کرده است. این کتاب در ۵۳۶ صفحه (هر صفحه حدوداً متشکل از ۵۵۰ کلمه) و هفت بخش به معرفی هفت دین بزرگ جهان می‌پردازد: هندوئیسم (نوشته آرویند شرما Arvind Sharma استاد ادیان تطبیقی دانشگاه مک‌گیل کانادا و مؤلف کتب و مقالات متعدد در حوزه هندوئیسم)، بودیسم (نوشته ماسائو آبه Masao Abe استاد مدعو گروه فلسفه دانشگاه پوردو، نویسنده کتب و مقالات متعدد در حوزه بودیسم، و برنده جایزه آکادمی دین آمریکا برای کتاب *ذن و اندیشه غربی*)، کنفوسیائسم (نوشته دو-وی مینگ Tu Wei-ming استاد تاریخ و فلسفه چینی دانشگاه هاروارد و مؤلف کتب و مقالات متعدد در حوزه کنفوسیائسم)، تائوئیسم (نوشته لیو زیوگان liu Xiaogan استاد مدعو گروه ادیان دانشگاه پرینستون و مؤلف کتب و مقالات متعدد در حوزه تائوئیسم)، یهودیت (نوشته یاکوب نوسنر Jacob Neusner استاد مطالعات دینی دانشگاه فلوریدای جنوبی و نویسنده کتب و مقالات متعدد در حوزه یهودیت)، مسیحیت (نوشته هاروی کاکس Harvey Cox استاد دانشگاه هاروارد و مؤلف کتب و مقالات متعدد در حوزه مسیحیت)، و اسلام (نوشته سید حسین نصر، استاد مطالعات اسلامی دانشگاه جورج واشنگتن و مؤلف کتب و مقالات متعدد در حوزه اسلام). آنچه این کتاب را از دیگر کتب مشابه متمایز می‌سازد این نکته مهم است که هر آیین توسط فردی صاحب‌نظر و در عین حال مؤمن به همان آیین معرفی شده است. کتاب با اشاره به جملاتی از دبلیو. بی. کریستنسن (W.B. Kristensen) آغاز می‌شود که می‌گوید اگر واقعاً می‌خواهیم دینی را درک کنیم باید منحصرأ به شهادت مؤمن بدان دین رجوع کنیم. شرما در مدخل کتاب می‌گوید: «شاید

هیچ کتابی در باب ادیان جهان نتواند آخرین با نهایی باشد. اما می‌تواند بی‌همتا باشد. کتاب ما به چند وجه بی‌همتا است: نخست اینکه هر نویسنده به همان سنی تعلق دارد که در باب آن می‌نویسد. او نه تنها از سنت خویش سخن می‌گوید، بلکه حضورش در صحنه قادرش می‌سازد تا به سود سنت خود سخن راند. به علاوه، ایستاده بر لبهٔ بران سنت در مواجهه با تجدد، می‌تواند به مسائل جدید پیشروی سنت خویش بپردازد بدانگونه که دیگران پیش از این به ندرت بدان پرداخته و بسیار کمتر در این باب توفیق یافته‌اند. و سرانجام، این واقعیت که تمامی سخنگویان از حوزهٔ مطالعات دانشگاهی بدانگونه که در غرب شکل گرفته است دربارهٔ سنت خویش می‌نویسند کارشان را بیش از پیش بی‌همتا می‌سازد.

بخشهای بهودیت و مسیحیت فاقد حتی اولیه‌ترین مشخصه‌های یک کار علمی هستند و بخش اسلام نیز سخن تازه‌ای برای مسلمانان ندارد. بدین جهت بدانها نپرداخته‌ایم. البته این کتاب بدون کاستی نیست و در برخی موارد نقائص و نواقص قابل توجهی به چشم می‌خورد. اما رویهمرفته این مجموعه جای بسیار خالی چنین کتابی به زبان فارسی را به خوبی پر می‌کند و برای فارسی‌زبانان بسیار مفتم است. یادآور می‌شود هر آنچه داخل نشانه [] قرار گرفته از اینجانب است.

علیرضا هدائی